



Stichting MaBás ~ Májim Be Sassón

## Responsa 2010

### **Vraag:**

Lieve vriend en Rabbijn,

Voor zover ik wist valt Simchat Tora op 1 oktober en wordt de viering dus gestart op de avond van 30 oktober. Ik was er ook vanuit gegaan dat dat zo in onze kille zou worden gevierd (stom genoeg had ik niet de agenda gechecked van OJG-KLAL). Ik was vanochtend wel verbaasd dat de Simchat Tora viering 's-avonds 29 september heeft plaatsgevonden. Was dit een rekenfout bij het opstellen van de agenda of is hier een andere reden voor.

### **Antwoord:**

Het Loofhuttenfeest duurt 7 dagen, en op de dag erna moeten wij (Vajiekrà/Leviticus 23:36) een heilige samenkomst houden: Sjmieníe Atsèrret ('de achtste [dag] samenkomst). Het feest 'Simchàt Torà' is geen bijbels feest, maar een rabbijnse toevoeging aan ons toch al niet geringe arsenaal.

In het NIW van deze week (# 3) schreef mijn collega Raphaël Evers (pagina 46, 1e alinea) dat onze wijzen Sjmieníe Atsèrret hebben uitgeroepen tot Simchàt Torà. Tegelijkertijd plaatst hij Simchàt Torà dan toch op de dag NA Sjmieníe Atsèrret, namelijk op 1 oktober.

De oorzaak van deze verwarring ligt in antieke tijden, toen in Jeruzalem werd vastgesteld wanneer het nieuwe maan was, en dat besluit met lichtsignalen van berg naar berg werd doorgegeven. In gemeenschappen in het buitenland werd dat bericht natuurlijkerwijs niet altijd op tijd ontvangen, en daardoor ontstond het gebruik in het buitenland feestdagen te verdubbelen: feesten die in Israël één dag duurden, duurden buiten Israël twee dagen, en dat is de reden dat er door velen nog altijd twee dagen Sjmieníe Atsèrret wordt gevierd, waarbij dan Simchàt Torà op de tweede dag wordt gezet. Dat gebruik is in deze eeuw van flitsendsnelle communicatie uiteraard vreselijk achterhaald en wij als bijdetijdse gemeente zien dan ook geen enkele reden dat gebruik nog te houden. Vandaar dat bij ons, net als in Israël, wij slechts één dag Sjmieníe Atsèrret kennen en wij onze Vreugde der Wet beleven op die ene dag. In Nederland wordt ook in LJG Gelderland en LJG Brabant het Israëlische gebruik gevolgd, en ook in die gemeenten vierde men dus gisteravond Simchàt Torà.

De dag na een feestdag als Sjmieníe Atsèrret heet 'isróe chag' – verbonden met het feest – een dag die nog deelt in de glans van het feest, en daarom een half-feestelijk karakter heeft. In dit geval is dat dus morgen 1 oktober.

Wanneer viert een Jood dus Simchàt Torà? Houdt een Jood vast aan achterhaalde gebruiken, dan pas vanavond bij het begin van de toegevoegde 2e dag Sjmieníe Atsèrret; gaat een Jood pragmatisch mee met zijn tijd, dan gewoon op de enige dag van Sjmieníe Atsèrret.

Een Jood die een slimme consument is, viert Vreugde der Wet de ene dag bij onze OJG of bij die twee LJG's, en de andere dag in een conservatieve sjoel...

Jammer dat je ons feest gisteravond nou gemist hebt ☺

### **N.B.**

Alvorens deze mail af te drukken, ga alsjeblieft bij jezelf te rade of het noodzakelijk is: spaar de bomen!

### **N.B.**

Het uitgangspunt van deze antwoorden op joodse en haláchische vraagstukken e.d. ligt waar relevant altijd diep in de rabbijnse traditie. Een hier gegeven interpretatie van de halachá is echter niet per sé de interpretatie die momenteel in alle joodse kringen populair is. Daarnaast wordt hier uitgegaan van de stelling, dat het joodse volk niet verplicht is de opinies van rabbijnen zonder eigen onderzoek, dus: klakkeloos, te volgen.

Bestudeer zelf de bronnen, lees alle opinies, vergelijk hen en maak je eigen keuzes!